

2023/2024

Åpen- hetsloven.

Negotia

Innholdsfortegnelse.

1

SLIK JOBBER VI MED
ANSVARLIGHET HOS OSS

2

VÅRE RISIKOOMRÅDER

3

SLIK HÅNTERER VI
RISIKOOMRÅDENE VÅRE

4

VEIEN VIDERE

5

KONTAKTINFORMASJON

Negotias visjon er at vi sammen skaper morgendagens arbeidsliv. Det innebærer at også vi har en forpliktelse, og et engasjement, for å bidra til at våre leverandører og samarbeidspartnere driver sine virksomheter slik at det ikke går ut over menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Gjennom denne rapporten formidler vi hvordan vi jobber for å få dette til.

Tore Hansen
Generalsekretær

Innhold og metode.

INNHold

Denne rapporten er vår redegjørelse for at vi har gjennomført aktsomhetsvurdering i henhold til kravene i Åpenhetsloven. Innledningsvis gir vi en generell beskrivelse av vår organisasjon, våre retningslinjer og rutiner for håndtering av mulige negative konsekvenser for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Deretter redegjør vi for hva vi har avdekket gjennom aktsomhetsvurderingen. Avslutningsvis oppsummerer vi våre tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt for å hindre eller forebygge risiko for negative konsekvenser.

METODE

Gjennom aktsomhetsvurderingen har vi kartlagt og vurdert risiko for negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom analyser av våre leverandørkjeder. I henhold til lovens krav har vi i hovedsak fokusert på forhold hos våre direkte leverandører.

VÅR TILNÆRMING

Åpenhetsloven krever kontinuerlige aktsomhetsvurderinger og dette betyr at arbeidet med loven aldri er avsluttet. Vårt fokus er å gjennomføre tiltak som har potensiale til å føre til reell forbedring på en grundig måte.

DEFINISJONER

- Grunnleggende menneskerettigheter henviser til de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene som er beskrevet i dokumenter som FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet.
- Anstendige arbeidsforhold betyr arbeid som tar hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, samt helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, og som gir en lønn som er tilstrekkelig til å leve av.
- Leverandørkjede refererer til kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som er en del av en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt.
- Forretningspartner refererer til enhver som direkte leverer varer eller tjenester til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

1. Slik jobber vi med ansvarlighet.

I dette kapittelet får du en oppsummering av vår organisering, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Våre retningslinjer og rutiner er styringsverktøyet vårt for å sikre at vi tar ansvar for vår påvirkning på samfunnet og at vi er i stand til å identifisere og håndtere mulige risikoer og uheldige konsekvenser av vår virksomhet.

Våre retningslinjer for ansvarlighet

Redegjørelsen gjelder perioden 1. januar til 31. desember 2023.

Negotia er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon for ansatte i privat sektor. Forbundets formål er å fremme medlemmenes økonomiske, faglige, sosiale, kulturelle og miljømessige interesser. Dette gjøres ved å tilby kurs og kompetansetilbud for tillitsvalgte og medlemmer, og ved å bistå lokalavdelinger med informasjonsarbeid. Administrasjonen er lokalisert i Oslo med 40 ansatte.

Negotia er tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) og den internasjonale sammenslutningen UNI Global Union.

Negotias etiske retningslinjer gjelder for hele organisasjonen, disse inkluderer også rutine for varsling. Vi har i tillegg retningslinjer for leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere.

Vår visjon er «Sammen skaper vi morgendagens arbeidsliv».

Beslutning fra styret om ansvarlighet

Negotia har stiller krav til både egen organisasjon, samt leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere gjennom egne retningslinjer. Krav og forventningene er oppført i en prinsipperklæring.

Arbeidet med åpenhetsloven er forankret i forbundsstyret, hvor generalsekretær har overordnet ansvar for at Negotia sine forpliktelser etter loven etterleves.

Generalsekretær rapporterer årlig til forbundsstyret på risikoer og tiltak.

Øverste operative ansvarlige for ansvarlighet i vår virksomhet:

Generalsekretær

Ansvarlig for å utvikle retningslinjer og gjennomføre aktsomhetsvurderingen:

Generalsekretær

Forankring av ansvarlighet internt i virksomheten vår.

Våre etiske retningslinjer skal sikre god etisk praksis og utvikling av Negotias organisasjonskultur. Retningslinjene beskriver hvordan ansatte og tillitsvalgte i organisasjonen skal fremstå, både internt og eksternt.

I tillegg har Negotia en prinsipplærings som inneholder retningslinjer for leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere.

Prinsipplæringsen uttrykker både forventninger til ansatte og egen virksomhet, og fastsetter våre krav til alle leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere. Det forventes at slike aktører følger gjeldende lovgivning, respekterer grunnleggende krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og følger etiske standarder som samsvarer med innholdet i prinsipplæringsen.

Innholdet i prinsipplæringsen er basert på gjeldende lover og regler og sentrale FN- og ILO-konvensjoner.

Negotia bruker en digital løsning for aktsomhetsvurderinger og lagring av data skjer i denne løsningen. Løsningen leveres av Amesto Footprint, et norsk selskap som lagrer all data i Norge i henhold til GDPR reglene. Tilgang til den digitale løsningen gis via en portal til godkjente brukere fra selskapet. Dataene lagres for fem år slik at utviklingen kan følges og det betyr også at neste års aktsomhetsvurdering kan bygge videre på prosessen fra forrige år.

Informasjonsplikten

Vi svarer på henvendelser fra offentligheten i tråd med § 6 informasjonsplikten i åpenhetsloven, og benytter Negotias kontakt-adresse for slike henvendelser; post@negotia.no

Ansvarlig person vil følge opp alle henvendelser innen 3 uker.

Samarbeid med leverandørene våre

Vi har nylig utarbeidet og tatt i bruk en prinsipplærings; retningslinjer for leverandører, forretnings og samarbeidspartnere. Retningslinjene skal sørge for at vesentlige leverandører og partnere får tydelig informasjon rundt hvilke krav Negotia stiller, og hvilke forventninger vi har for samarbeid med oss.

Retningslinjene gjelder for varer og tjenester Negotia kjøper inn.

Kommunikasjon

Etiske retningslinjer og prinsipplærings - retningslinjer for leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere er tilgjengelig via Negotias nettsider. Her finnes det også mer informasjon om hvordan vi jobber med kravene i åpenhetsloven.

Opplæring og informasjon rundt retningslinjene er noe vi skal ha fokus på mot neste rapporteringsperiode. Det gjelder både hvordan vi systematisk skal bruke retningslinjene i praksis, og som del av opplæring internt. Konkrete tiltak rundt dette er del av årets handlingsplan.

2. Våre risikoområder.

I dette kapitlet gir vi en oppsummering fra vår kartlegging av våre leverandører og forretningsforbindelser. Formålet med kartleggingen har vært å identifisere mulig risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i våre verdikjeder. Denne kartleggingen er utgangspunktet for iverksettelse av relevante tiltak som vi beskriver i neste kapittel.

VÅRE VIRKSOMHETSOMRÅDER

94.200 Arbeidstakerorganisasjoner

VÅRE RISIKOOMRÅDER

1. IKT-produkter
2. Servering og overnatting
3. Kontorrekvisita og trykksaker

Identifisering og prioritering av risikoområder.

Her får du en oversikt over hvordan vi har identifisert og prioritert risikoområdene av relevans for oss.

For leverandører og forretningsforbindelser er det foretatt en kartlegging og risikovurdering basert på land, bransje og innsatsfaktorer. Vi har brukt metoden utviklet av Amesto Footprint for å kartlegge og vurdere mulig risiko. Metoden bruker anerkjente kilder for kategoriene, blant annet høyrisikolisten fra Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyring (DFØ) og Global Rights Index, som utarbeidet av International Trade Union Confederation (ITUC).

I 2023 hadde Negotia innkjøp fra 180 leverandører og partnere. Basert på innkjøpsstørrelse har vi risikovurdert innkjøp som dekker omtrent 93 % av disse innkjøpene (i kroner). Dette gjennom å se på risiko knyttet til land, bransje og tilbudt produkt eller tjeneste.

Gjennom risikovurderingen identifiserte vi først 16 leverandører med teknisk høy risiko. Disse aktørene undersøkte vi videre gjennom desk research. Ved å gjøre desk research undersøkte vi om aktøren har rutiner eller retningslinjer knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i sine verdikjeder, og om de har gjennomført aktsomhetsvurderinger gjennom eget arbeid med åpenhetsloven.

Deretter grupperte vi aktørene i 3 kategorier:

- Kategori 1: Leverandøren har gode rutiner og videre oppfølging ikke nødvendig
- Kategori 2: Leverandøren har igangsatt arbeidet med å forbedre sine rutiner og må følges opp
- Kategori 3: Det er uklart hva slags rutiner leverandøren har iverksatt og bør undersøke nærmere

Resultatet fra desk research for de 16 identifiserte aktørene gav følgende fordeling:

- 9 leverandører i kategori 1
- 1 leverandør i kategori 2
- 6 leverandører i kategori 3

Oppfølging og dialog med leverandørene i kategori 2 og kategori 3 blir del av årets handlingsplan

Prioritering av de mest kritiske risikoområdene for vår virksomhet

Prioriteringen risikoområder er gjort med bakgrunn i identifisert risiko og omfang knyttet til Negotia sin kjernevirksomhet. Gjennom risikovurderingen har vi identifisert at noen leverandører og partnere som leverer IKT-produkter, tjenester for servering og overnatting, og kontorrekvisita og trykksaker som utgjør risiko i vår verdikjede. Dette er bransjer som nevnes på DFØs høyrisikoliste.

Overordnet beskrivelse av risikoområdene følger i neste avsnitt.

Beskrivelse av risikoområder.

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har avdekket i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade.

1. IKT-produkter

Ifølge Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin høyrisikoliste er det høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden for IKT-produkter. Innen informasjons-teknologisektoren skjer produksjon av produkter i stor grad i fabrikker i Kina og andre asiatiske land. Det er veldokumenterte problemer med arbeidstakerrettigheter på fabriknivå. Spesielt i form av lave lønninger, tvungen overtid, misbruk av studenter som arbeidskraft og oppsigelse av fagforeningsledere. Risikoene knyttet til menneskerettigheter antas å være noe lavere for montering og sammenstilling enn for produksjon av komponenter.

2. Servering og overnatting

Ifølge rapporter fra etatene, Økokrim og NTAES (Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter) er det særlig de delene av arbeidslivet med høy andel ufaglært arbeidskraft som preges av arbeidslivskriminalitet. De kriminelle aktørene opererer i flere bransjer og flytter gjerne virksomhet mellom bransjer. Ifølge etatene er det høy risiko innen, blant annet, bransjen servering og overnatting. En fellesnevner for næringene med høyest risiko er at de har en høy andel utenlandsk arbeidskraft.

3. Kontorrekvisita og trykksaker

Kontorrekvisita er et bredt spekter av produkter slik som penner, tusjer, metallartikler – og maskiner, papirprodukter og andre engangsobjekter.

Ifølge Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin høyrisikoliste er det høy og middels høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden for kontorrekvisita. Dette gjelder både råvare-, komponent- og sluttproduksjon.

Vår involvering i de ulike risikoområdene.

Gjennom aktsomhetsvurderingen har vi kartlagt risikoen for at vår virksomhet direkte eller indirekte kan forårsake negativ påvirkning.

Negotia arbeider for å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter i hele vår verdikjede. Vi er opptatt av å utvikle produkter og tjenester vi kan være stolte av, som holder høy standard, og som er laget under gode arbeidsforhold der både menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø er ivaretatt.

I arbeidet med aktsomhetsvurderingene har vi gjennomført en risikovurdering av leverandører og partnere. Basert på resultatet har vi utført grundige undersøkelser av vesentlige aktører. Gjennom denne prosessen har vi kommet frem til hvilke områder som videre skal prioriteres. Vi har også sett på mulige risikoer i egen organisasjon.

Intern risiko

Vi har ikke avdekket noen områder hvor Negotia direkte eller indirekte har forårsaket brudd på menneskerettigheter, eller bidratt til negativ påvirkning gjennom egen virksomhet. Vi ser likevel at vi har behov for mer opplæring og informasjon knyttet til egne retningslinjer og hvordan disse skal brukes i arbeidshverdagen.

Ekstern risiko

Gjennom egne aktsomhetsvurderingene har vi identifisert leverandører i kategori 2 og kategori 3 som skal følges opp videre. Dette er leverandører hvor vi ikke har fått nok informasjon til å utelukke faktiske negative konsekvenser eller mulig risiko for negative konsekvenser. Det gjelder 7 leverandører. Selv om vi ikke avdekket faktiske negative konsekvenser, utelukker vi ikke at det finnes risiko i verdikjeden vår. Det er derfor viktig for oss å fortsette arbeidet med aktsomhetsvurderinger, samt tiltakene vi har prioritert på handlingsplanen.

3. Slik håndterer vi risikoområdene våre.

Her kan du lese mer om hvordan vi håndterer risikoområdene våre.

Arbeidet vårt med ansvarlighet er forankret i etiske retningslinjer og vår visjon. Ved å jobbe med kravene i åpenhetsloven og ved å gjennomføre aktsomhetsvurderinger blir dette arbeidet enda mer systematisert. Samtidig hjelper det oss som organisasjon å løfte bevisstheten rundt ansvarlighet i den daglige driften.

Negotia skal årlig gjennomføre aktsomhetsvurderinger i samsvar med OECDs retningslinjer for selskaper, i henhold til §4 i åpenhetsloven.

Aktsomhetsvurderingene vil inkludere følgende punkter:

- Kartlegging av potensielle risikoområder relatert til vår virksomhet, leverandørkjeder, forretningsforbindelser og de geografiske områdene vi opererer i.
- Utvikling av handlingsplaner for å adressere de identifiserte risikoområdene.
- Gjenoppretting av eventuelle skader dersom vi avdekker at skade har skjedd, i tråd med definisjonen av gjenoppretting i Forbrukertilsynets veileder for aktsomhetsvurderinger.
- Oppdatere våre retningslinjer for ansvarlig næringsliv etter behov.
- Årlig evaluering og oppdatering av prosessene.

Handlingsplan og oppfølging av risikoområder.

Handlingsplanen inneholder tiltak for å håndtere de kartlagte og prioriterte risikoområdene. Tiltakene skal vi jobbe med frem mot neste rapportering. Negotia har tidligere utarbeidet retningslinjer leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere. Vi ser et behov for å sette bruken og kommunikasjonen rundt retningslinjene i bedre system, og i tillegg gjøre internt opplæring. Det skal vi gjøre gjennom følgende tiltak:

- Oppdatere gjeldende etiske retningslinjer for å tydeliggjøre Negotia sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger og åpenhetsloven.
- Gjennomføre obligatorisk opplæring knyttet til retningslinjer og rutiner, dette for å øke bevisstheten og kunnskapen internt i Negotia.
- Tydeliggjøre kommunikasjonen rundt retningslinjer til leverandører og partnere.
- Utarbeide innkjøpsrutiner, og undersøke hvilke etablerte sertifiseringsordninger som kan støtte arbeidet.
- Oppfølging av utvalgte leverandører. Dette er dialog med aktører vi har identifisert gjennom risikovurderingen og undersøkt i første del av aktsomhetsvurderingene uten å få tilstrekkelig informasjon om hvordan leverandøren jobber med ansvarlighet. Dette gjelder leverandører vurdert som kategori 2 og kategori 3.

Generalsekretær har overordnet ansvar for gjennomføring og oppfølging av tiltakene i handlingsplanen.

4. Veien Videre.

Slik skal vi følge opp tiltakene i tiden fremover

Mot neste rapporteringsperiode skal Negotia jobbe med tiltakene beskrevet i handlingsplanen. Dette inkluderer også oppfølging av kartlagte leverandører som ikke har dokumentert tilfredsstillende når det gjelder å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos seg og sine underleverandører.

Dersom leverandørene ikke kan dokumentere et slikt arbeid på en god måte, vil vi gå i videre dialog for å undersøke hvilke tiltak som kan iverksettes.

Å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i verdikjedene er en kontinuerlig prosess, og blir fremover en naturlig del av dialogen med våre leverandører og samarbeidspartnere.

5. Kontaktinformasjon.

Vår rutine for å håndtere henvendelser:

Et viktig element i åpenhetsloven er informasjonsplikten. Alle kan skriftlig ta kontakt med oss og be om informasjon om hvordan vi håndterer risikoområder knyttet til vår virksomhet.

Denne redegjørelsen ligger tilgjengelig på våre nettsider og gir utdypende informasjon om vårt arbeid med åpenhetsloven. Den er også delt gjennom våre interne kommunikasjonskanaler.

Redegjørelsen vil bli oppdatert innen 30. juni hvert år, eller ved vesentlige endringer i våre risikoområder.

Dersom du har noen spørsmål, vennligst ta kontakt med oss:

post@negotia.no

Simplifying business.

Amesto Footprint.

Denne aktsomhetsvurderingen er utført i henhold til Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Amesto Footprint er ansvarlig for rapportens struktur og metode, mens det rapporterende selskapet står fullt ansvarlig for innholdet og utførelsen av aktsomhetsvurderingen.

Eirik Bornø

Trond Vegard Sæle

Tina Riise Gjøen

Jon-Roar Selenius

Kristine Bjelland

Marte Olimb

Nina Harbo

Oddbjørn Skaare Myklebust

Per Rusten

Tore Hansen